

Správa o činnosti Slovenského zväzu orientačných športov za rok 2016

Úvod

V roku 2016 organizačné fungovanie nášho zväzu zabezpečovalo Predsedníctvo SZOŠ, odvetvové a prierezové komisie. Z pohľadu práce komisií ostáva zásadným problémom minimálna funkčnosť sekcie OC.

V úvode správy sa budem venovať trom kľúčovým pozitívnym správam – plneniu úloh vyplývajúcich z prijatia nového zákona o športe, dosiahnutým mimoriadnym športovým výsledkom a školským športovým súťažiam.

Zákon o športe

Možno sa niekomu bude zdať, že správa by mala začať medailami, ale už aj vzhľadom k tomu, že špecifickou hlavnou úlohou zväzu na rok 2016 bolo „Vykonať všetky potrebné úkony spojené z požiadavkami nového zákona o športe na všetkých úrovniach zväzu - od členov až po jeho vedenie“, považujem za vhodné začať tu.

Prijatie nového zákona o športe je skutočnosťou, ktorá zásadným spôsobom ovplyvnila všetky športové zväzy a organizácie, ktoré „majú záujem“ byť oprávnenými príjemcami dotácií z verejných zdrojov. Zákon uložil množstvo povinností, ktoré bolo nutné pomerne v krátkom čase splniť. Časť z nich sa riešila na mimoriadnej konferencii zväzu v Žiline, kde sme schválili nové Stanovy SZOŠ, ako aj ďalšie požadované zmeny v kľúčových dokumentoch zväzu. Zložitou úlohou bolo naplnenie požadovaných údajov do Informačného systému v športe. Zákon, možno až protiprávne, požadoval vyplniť aj citlivé osobné údaje, čo malá časť registrovaných členov zväzu odmietla. Žiaľ, platné dokumenty SZOŠ v tomto prípade definujú, že títo členovia sú dnes už ex-členovia – nič im nebude brániť, aby sa na činnosti nášho zväzu ďalej podieľali – v podstate v plnom rozsahu, ale nebudú môcť získať medaily na M SR.

Zákon tiež stanovil podmienky pre existenciu oddielov/klubov. Pre nás to znamená, že na dnešnej konferencii sa budeme musieť s niektorými klubmi rozlúčiť, či sa nám to páči, alebo nie.

Podmienkou na to, aby sme sa mohli uchádzať o dotácie, je reakcia na jednotlivé výzvy, ktoré zverejňuje a bude zverejňovať ministerstvo. Môžeme len dúfať, že miera byrokracie pri spracovaní našich podkladov pre jednotlivé výzvy nenarastie v takej miere, ako sa to stalo pri Žiadosti o príspevok uznanému športu, ktorá je hlavným zdrojom pre prípadné finančné dotácie zväzu.

Zákon o športe sa zrejme ešte do konca roka bude novelizovať, momentálne avizované zmeny sa nás až tak nedotknú, ostáva dúfať, že rokovanie v Národnej rade neprinesú ďalšie prekvapenia.

Ku dnešnému dňu môžeme konštatovať, že špecifickú hlavnú úlohu na rok 2016 sme splnili. Hlavná vďaka patrí generálnemu sekretárovi zväzu Milanovi Mazúrovi, ktorý odviedol neskutočný objem práce, ďaleko za bežným rozsahom svojich pracovných povinností vo zväze. Ďalšie dve mená, ktoré je nutné spomenúť, sú Dušan Hrnčiar a Martin Václavík. Vďaka najmä Dušanovi, ktorý si, ako radový člen zväzu, popri svojej bežnej práci našiel čas

pomôcť pri hľadaní riešení ako správne formulovať texty hlavných dokumentov zväzu, ako aj iných otázkach spojených s charakterom tohto roka.

Mimoriadne športové výsledky

(trvalá úloha „Zabezpečiť účasť reprezentačných výberov na vrcholných svetových podujatiach (MS, ME, AMS), podľa finančných a materiálových možností zväzu“).

Kým medaily z medzinárodných pretekov v OC sa pomaly stávajú históriu (šieste miesto Stanky Fajtovej na MS a rovnaké umiestnenie Mateja Mullera na MSJ ale vôbec nie sú neúspechom, naopak), do popredia z pohľadu výsledkov sa dostáva presná orientácia. Zlatá medaila štafety na MS vo Švédsku bola zaslúženou odmenou úzkemu tímu fanatikov, ktorí sa tejto disciplíne venujú (a presná orientácia vôbec nie je ľahká – síce sa príliš nebehá, ale stres pri riešení často až špekulatívnych úloh fyzickú záťaž minimálne plne nahrádza).

Okrem zlata máme ešte aj dva bronzy z ME v Českej republike a Ján Furucz (ktorý bol minulý rok ocenený ako jeden z najúspešnejších slovenských športovcov v neolympijských športoch) je aj víťazom neoficiálneho Európskeho pohára v PO.

Veľmi pozitívne výsledky dosiahla nastupujúca generácia. Z pohľadu poradia je najvýraznejším výsledkom štvrté miesto štafety starších dorastencov (Chupek, Sláma, Dekrét) na ME dorastu – od „zacinknutia“ chýbalo skutočne len veľmi málo. Ďalšie dve šieste miesta z ME pridali staršie dorastenky a skoro šokom bolo ôsme miesto Jakuba Dekréta na MSJ (prvý rok starší dorastenec a navyše na dlhej trati). Práve tu sa potvrdilo, akou veľkou škodou bolo jeho ochorenie počas ME dorastu v LOB, kde práve dlhá trať nebola mapovo náročná a určite by mu bola vyhovovala (MS škôl ale museli dostať prednosť).

Školské športové súťaže

Táto oblasť je spojená s trvalou úlohou „Rozvíjať systém školských postupových súťaží. Pokúsiť sa zabezpečiť, aby okresné kolá postupne prebehli v každom okrese, kde sa nachádza členský klub SZOŠ, ale aj v ďalších regiónoch (minimálna účasť za školu by mali byť dve družstvá)“. Požiadavky stanovené textom vyššie sa nám určite nepodarí v plnej miere naplniť za jeden rok, ale pevne verím, že sa nám bude dariť k nim smerovať. Hlavnou pozitívnou správou za túto oblasť je ale fakt, že ministerstvo ocenilo našu snahu venovať sa školskému športu aj po vyradení orientačného behu z kategórie A školských športových súťaží – a od tohto školského roka sme znovu v hlavnej skupine vybraných športov. Tento fakt prináša financie, ale aj záväzky.

Plnenie ďalších hlavných úloh zväzu

Pre rok 2016 prijala zväzová konferencia nasledovné hlavné úlohy:

I.) trvalé úlohy

1. Zabezpečiť účasť reprezentačných výberov na vrcholných svetových podujatiach (MS, ME, AMS), podľa finančných a materiálových možností SZOŠ.
2. Systémová propagácia SZOŠ a orientačných športov voči verejnosti, ako vo vzťahu k vrcholovému, tak masovému športu. Jej využitie pri hľadaní spôsobov spolupráce s možnými reklamnými partnermi SZOŠ.

3. Podpora práce a športovej činnosti s deťmi a mládežou, podpora talentovaných jednotlivcov v CTM. Účinná podpora vzniku žiackych krúžkov OB na klubovej úrovni.
4. Spolupráca s významnými športovými a spoločenskými subjektmi, ako SOV, SAŠS, SAUŠ, NŠC, KŠZ a pod.
5. Špecifická podpora mapovej tvorby s cieľom zabezpečiť kvalitu súťažných máp a postupné pokrytie územia SR školskými mapami v súlade s potrebami rozvoja OŠ.
6. Vytváranie podmienok pre postupný dlhodobý rozvoj členskej základne SZOŠ. Konferencia SZOŠ žiada členské subjekty SZOŠ, aby dosiahli minimálne 30 % podiel mládeže vo svojej členskej základni.
7. Rozvíjať súčasnú štruktúru súťaží vo všetkých druhoch športovej orientácie s dôrazom na oblastnú úroveň, špecifická podpora rozvoja regionálnych súťaží a aktivít.
8. Urobiť maximum pre postupné zvyšovanie podielu vlastných príjmov na všetkých úrovniach zväzu.
9. Rozvíjať systém školských postupových súťaží. Pokúsiť sa zabezpečiť, aby okresné kolá postupne prebehli v každom okrese, kde sa nachádza členský klub SZOŠ, ale aj v ďalších regiónoch (minimálna účasť za školu by mali byť dve družstvá).

II.) špecifická úloha

10. Vykonať všetky potrebné úkony spojené z požiadavkami nového zákona o športe na všetkých úrovniach zväzu - od členov až po jeho vedenie.

K plneniu niektorých z nich som sa už vyjadril v úvodnej časti. Stručne k ďalším oblastiam, v ktorých dosahujeme striedavé výsledky.

Z pohľadu práce s mládežou štandardne fungujú tri CTM – Bratislava, Žilina a Košice. Tieto sú ale skôr zamerané na výkonnostný šport, z pohľadu práce s mládežou bol znovu asi najviditeľnejším výsledkom letný detský tábor - O-camp Tesáre 2016- ktorého hlavnými garantmi boli Alena a Maroš Bukovácovci. Dovolím si citovať časť ďakovného listu, ktorý prišiel v kópii aj na SZOŠ:

„Volám sa Janka Pajgerová. Náš syn Mirko Pajger (11.r.) si vlani (2015) niekoľkokrát vyskúšal orientačný beh. Keďže sa mu to zapáčilo, v tomto roku (2016) už poctivo chodil na tréningy a riadne pretekal vo svojej kategórii. Chcela by som vám napísať, že najkrajším zážitkom v tejto sezóne bol preňho Camp OB v Tesárskych Mlyňanoch, ktorého sa v lete zúčastnil. Vrátil sa odtiaľ nielen v lepšej kondícii, či s novými skúsenosťami a zručnosťami pri orientácii v teréne a na mape. Ale hlavne s veľkou chuťou pretekať, s novým nadšením a s novou radosťou z orientačného behu. To, čo na tábore získal, mu pomohlo potom aj v závere sezóny k lepším výsledkom.

Dovoľte mi, aby som touto cestou poďakovala všetkým zaniieteným organizátorom, celému tímu trénerov, roznášačom kontrol a všetkým, ktorí tento projekt vymysleli a zrealizovali. Veľmi si vážim, čo ste pre tie deti urobili. Bolo to úžasné a skvelé!

Milí organizátori! Nech sa vám teda vydarí aj ten ďalší camp, prajem vám veľa síl pri organizovaní tábora. Nech máte veľa spokojných rodičov a šťastných detí! A nech vám vaše nadšenie vydrží!“

Stále chýba ďalší oddiel, ktorý by sa z pohľadu práce s mládežou pridal k Pezinku, kde sa podarilo angažovať väčší počet žiakov. Naďalej platí, že členská základňa mládeže je jedným z našich najslabších miest, pyramída štartujúcich vo zväzových súťažiach má základňu vo veteránoch a nie dole, tam, kde by pevná pyramída základ mala mať. Hlavné úlohy žiadajú oddiely, aby dosiahli aspoň 30 % podiel mládeže z registrovaných, toto však mnohé oddiely nedokázali zrealizovať (pokiaľ ale aspoň týmto smerom idú, stále dobre). Navyše, túto úlohu bude nutné upraviť, pretože registrovať „mŕtve duše“ je už viac menej zbytočné. Zväz bude musieť do informačného systému športu pravidelne nahrávať výsledky súťaží a po prijatí novely zákona o športe budeme vedieť, koľko bude minimálny počet štartov v sezóne, ako podmienka pre vykazovanie veľkosti členskej základne.

Spolupráca s vrcholovými orgánmi športu, mládežníckeho a univerzitného športu sa naďalej úspešne realizuje, najmä vďaka dobrým interpersonálnym vzťahom a dlhodobej tradícii – tu je potrebné poďakovať najmä Jankovi Mižúrovi. Z pohľadu akademického športu sme sa zúčastnili AMS v LOB v Tule a AMS v OB v Miškolci, kde naši akademici získali dve 14. miesta v štafetách a dve umiestnenia do 30. miesta v jednotlivcoch).

Marketingová komisia, aj po výmene predsedu, funguje adekvátne možnostiam, propagáciu zväzu sa darí pomerne dobre realizovať. Znovu môžeme len konštatovať, že dlhodobého významného reklamného partnera sa naďalej nedarí získať.

Z pohľadu mapovej tvorby relatívne pozitívna situácia pokračuje – každý rok pribúdajú nové kvalitné mapy a hlavne vieme zabezpečiť vytvorenie školskej mapy tam, kde vzniká aktuálna potreba.

Národné súťaže v jednotlivých odvetviach OŠ – môžeme len zopakovať text správy z minulého roka majú najvyššiu kvantitu v orientačnom behu, stále viac sa presadzuje aj presná orientácia. OC a LOB stagnujú, v prvom aj druhom prípade sú príčiny zrejmé. MSR v LOB musí sekcia pravidelne organizovať na poslednom funkčnom mieste (Skalka – kde je šanca na sneh a nie sú potrebné povolenia), všetko ostatné závisí od počasia. Podrobnosti uvedú predsedovia sekcií v diskusii.

V priebehu roka sa už objavila oprávnená diskusia o tom, kedy začne fungovať ranking. Kto sa pozrel na web tesne pred konferenciou, videl odpoveď. Meškanie bolo síce spôsobené aj zaťaženosťou zainteresovaných (J. Furucz, R. Szabo a J. Nemeč, ml.), ale hlavne nekvalitou inputov, ktoré sa už nebudú ručne upravovať – stav je teda taký, aké podklady sú. Software existuje, všetko už bude závisieť len od oddielov a pretekárov.

V ekonomickej oblasti naďalej platí, že je vytvorená finančná rezerva – aj v roku 2016 sme všetky dotácie (navýšené, tak ako „štát“ sľúbil) z verejných zdrojov mohli priamo použiť na činnosť zväzu. Na rozdeľovanie štátnych dotácií na rok 2017 platí nový kľúč, takže nám ostáva čakať na list z ministerstva (mierny optimizmus – počet oprávnených prijímateľov sa znížil a objem rozdeľovaných prostriedkov by mal ostať zachovaný).

Osobitným momentom sú naše záväzky v oblasti organizácie medzinárodných podujatí - v Banskej Bystrici budú v roku 2017 ME dorastu v OB a v okolí Bratislavy v roku 2018 ME v presnej orientácii. Na ďalšie dva roky tak máme dve nové špecifické úlohy – úspešne zabezpečiť organizáciu týchto súťaží (neurobí to sám ani Igor Patráš, ani Jano Furucz).

Záverom správy si, tak ako po minulé roky, dovoľím z pozície predsedu SZOŠ poďakovať všetkým, ktorí v akejkoľvek forme prospeli k tomu, že dnešná správa o činnosti SZOŠ za rok 2016 má dominantne pozitívny charakter. Niektoré mená sú uvedené priamo v správe, ale tých, čo výrazne pomohli je podstatne viac.

Tiež želim novozvoleným orgánom zväzu úspešné fungovanie pre nasledujúce funkčné obdobie a pevne verím, že aj konferencia 2017 sa ponesie v podobnom, dominantne pozitívnom, duchu.